

BÉKÉSMEGYEI KÖZLÖNY

POLITIKAI es VEGYESTARTALMU LAP.

<p>Szerkesztőség: Apponyi-utca 891/4. sz. (Zsilinszky-féle) ház. a Aputól balra 1. ajtó, hova a lap szellemi része: illető közlemények küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Megjelen hetenként kétszer: vasárnap és csütörtök. ELŐFIZETESI DÍJ: Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Évnyegyedre 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 8 kr. Előfizetheti: helyben a kiadóhivatalban, vagy a kihordónál nyugtatványra, vidéken a postautján utal- ványon. Előfizetni bármikor lehet évszámoktól kezdve. Hirdetéseket elfogad lapunk számára bármely jónévi fővárosi és külföldi hirdetési iroda.</p>	<p>Kiadóhivatal: Apponyi-utca. 891/4. sz. (Zsilinszky-féle) ház kaputól balra 3. ajtó, a hova a hirdetések sz. előfizetési pénzek küldendők. A hirdetési díjak évszámokkal helyben fizetendők. „Nyitlár”-ben egy sor közlési díja 25 kr</p>
--	---	--

Mégegyszer a pártokról.

E lapok mult számának vezércikke érdekesen fejtegette, hogy a politikai pártkörök országos szervezése a társadalomnak, a politikai pártok szerint való szétszakgatása, minő következményekkel járna; s meggyőzően mutatja ki, hogy a politizálásnak és a pártoskodásnak permanenssé tétele, s így a közélet minden actiójába való bevétele a társadalom békéjére, kulturális és anyagi fejlődésünkre nézve nem csak nem üdvös, hanem egyenesen káros volna. Hanem azért mégsem érték vele egyet végkövetkeztetésében, a mikor a pártkörök alakítását feltétlenül elítéli.

Igaz, hogy a pártkörök szervezése még nagyobb tért nyitna a politizálásnak, a mely ugy is tultengésben szenved; az is igaz, hogy a politikai pártoskodás mindenüve beférkőzne oda is, a hova eddig a közügy nagy szerecséjére nem jutott el; de ez a kérdés már rég megszűnt pusztán akadémikus discussio tárgya lenni. Nem csupán gr. Apponyi Albertnek, a nemzeti-párt vezérének nyilatkozata, a ki az ország színe előtt kijelentette, hogy pártját országosan szervezni fogja és megyéknént pártköröket alakít, hanem a közjogi ellenzéknek azon tényei, hogy függetlenségi köröket már eddig is sok helyen létesített, ezt a kérdést az elvi állásponttól a politikai párttekinetek szemhatárába helyezi.

Ha arról volna szó, hogy egyáltalán bármely pol. párt szerveztesék-e a vidéken s alkottassanak-e ilyen vagy olyan párti állandó pol. körök? arra habozás nélkül azt felelném, hogy nem, mert azt hiszem, a közügy csak szenvedni fog az által, ha a politikai

torsalkodást állandósítjuk; de ha a tények ugy alakultak, hogy az ellenzéknek már vannak oly köröi, s a helyett hogy azokat megszüntetné, egybeült akar hasonlókát létesíteni; akkor úgy e szabadelvűpárt szempontjából, mint az ország érdekében, melynek békéje, békés fejlődése nézetem szerint a szabadelvű párt állandó uralmától függ, okvetetlen életszükség a tevékenység terére lépni, s a vidéki közönséget a szabadelvű pártkörök által is élénk tudatában tartani azon politikai irány helyessége, melyet a szabadelvű párt követ.

Tehát általánosságban én sem kívánom a pártkörök alakítását, mert azt hiszem, hogy az csak folytonos haragra vezet; de ha ugy áll a dolog, hogy az ellenzék pártok állandósítani akarják a harcot, akkor az elől a szabadelvű pártnak sem szabad kitérnie.

Sem elnyomai, sem terrorizálni nem engedheti magát a szabadelvű párt, a mint az eddig történt.

Hiszen vannak vidékek az országban, sőt megyékben is, a hol a radikális elemeknek annyira sikerült felülkerekedni, hogy a szabadelvű-párt higgadt elemeinek meg sem lehet mocanniok. Vannak városok, kisebb-nagyobb községek, a hol a nép a szűz-ámitok által annyira félre vezettetett, hogy az a szabadelvű-pártot csupa hazaárulókból állónak hiszi, és épen azért a választások alkalmával szabadelvű párti jelöltől beszélni szinte életveszéllyel jár.

No hát, az ilyen állapotnak véget kell vetni, s azt másképp, mint a szabadelvű pártkörök létesítésével, elérni nem lehet. A választási izgalmak nem alkalmasak arra, hogy a népet akkor világítsuk fel felfogásának helytelenségéről, a mikor egyfelől a helyi kor-

tesek hada és az ellenzéki tábor vándorszonokai tulfeszített izgatottságban tartják, másfelől az ellenzéki sajtó is a rendesnél is többet enged meg magának a kedélyek nyugalmának lehető felhaborítására. Ilyenkor az a nép nem hisz senkinek, nem bizik senkiben, a ki szája ize szerint nem beszél. Ellenben ha állan látnánk, hogy a közélet legtisztelre méltóbb alakjai, a nép igazi jó barátai, a kik vele érznek, érte dolgoznak, csak tulesapongó politikájával nem értenek egyet, — tagjai annak a szabadelvű pártkörnek; továbbá ha nyugodtabb időben módja lenne annak a népeknek arra, hogy érintkezzenek azokkal, a kik nálánál jobban tudják, hogy a politika ezen vagy azon irányra miért helyesebb, s nyugodtabban megismerhetné azt a mit a választások alatt meg sem hallgat; bizony-bizony javulna a helyzet.

Mert pusztán a sajtótól, a mire a cikkező hivatkozik, nem sokat várhatunk. Hiszen épen azok, a kik a politikai küzdelmek alatt az ellenzék iránt a legtürelmetlenebbek, vagy egyáltalán nem olvasnak lapot, vagy csak olyat, a mely szájak ize szerint ír; az pedig nem a szabadelvű sajtó.

Igaz, hogy a napi lapok behatóan foglalkoznak minden politikai kérdéssel, s azok alaposabban tájékoztathatják az olvasót a politikában, mint a pártkörök, de hát ki olvassa el mind azokat a higgadt, józan cikkeket, a melyek a szabadelvű-párt lapjaiban megjelennek? Hiszen nem mondunk valami különös újást, ha azt állítjuk, hogy a legerősebb, legrenditeltenebb szabadelvű-pártiak között is akárhányat találunk, a kik ellenzéki s csak ilyen lapot olvasnak? Miért?

Nem azért, hogy a politikájokat szeretnék, hanem azért, mert az ellenzéki lapoknak s ty l u s a jobban tesszik nekik. A magyareMBER mindent borsal, paprikával szeret, s az ellenzéki sajtó e fűszerekkel bőségesen bánik.

Az ellenzéki sajtónak sokkal több szabád. A mint az ellenzéki pártok politikájának partot nem vet a felelősség, ugy a sajtók is sokkal többet enged meg magának, mint a szabadelvű-párti, mert ez beéri azzal, hogy a mit mond, igaz legyen, többre nem vágyik; míg az ellenzéki, nagyobb súlyt fektet arra, hogy érdekes legyen.

Higgye el nekem a cikkirő, hogy a szabadelvű sajtó maga, és olvasó közönsége épen ugy van, mint az ország „függetlenségi vidékein” a szabadelvű elveket valló polgár, — terrorizálva van! Ennek a terrorizmusnak is csak az állandó politikai szabadelvű körök vetnének véget. Azért én, tekintve azt, hogy az ellenzék ugy is szervezkedik, okvetlen szükségesnek tartom a szabadelvű pártkörök szervezését is.

Liberális.

SZEMLE.

Fejedelmek találkozásai. A párisi Memorial Diplomatique szerin Rómában parlamenti körökben az a hir van elterjedve, hogy Ferenc József király Umberto olasz királyal Monzában találkozik.

Vörös öszötközés. Skutariból érkezett jelentés szerint apr. 11. a direovitzai kerületben török csapatok és albanok közt a katonaságtól való mentességért tartozó hadiadó megfizetése miatt vörös öszötközés volt. Az albanok megszállottak egy órházat. Több halott és sebesült maradt az öszötközés színhelyén.

„Békésmegyei Közlöny” tárcája.

A mi pacirtáink.

— A „Békésmegyei Közlöny” eredeti tárcája. —
Irtá: dr. Kontur Béla.

Mily gyönyörű is a reggel tavasszal az Alföldön! Aki csak egyszer is látta, végig gyönyörködte, nem tudja elfelejteni soha. Hát még az erdőben! A tölgy már felkészítette magát öblös leveleivel, a bokrok tele vannak virággal, a légfátyolszerű, balzamos, s balzsamától a tudó petyhüdt hóllyagsái visszanyerik rugalmasságukat. S mégis mi legjobban lebilincseli a figyelmet, mitől a szivben édes ábrándok, rimek fakadnak: az erdő muzsikája, a zsongás-bongás, az éneklő madarak hangversenye. Tavasz reggel madárdal nélkül olyan lenne, mint egy virágtalan kert, mint az önző sziv, mely soha sem dobogott szeretettől, mert a madárkáknek éneke az, mi első sorban a reggel óráinak oly kifejezhetetlen varázst kölcsönöz.

Azokhoz az éneklő madarakhoz, melyek a magyar emberhez legközelebb állanak, melyeknek tollmezejében, dalolásában környezetünk jut kifejezésre, tartoznak mindenek előtt a pacirták, melyek közül három faj közönséges hazánkban, s egy féleség a fehérszárnyu pacirta (alaudi leucoptera) csak néha vetődik el hozzánk Szibériából.

A pacirtákra legjellegzetesebb a gyöngén hajlott, vége felé hirtelen vékonyodó csőr; a hátra álló ujjon lévő karom, mely hosszabb, mint maga az ujj; hosszú, széles szárnyak.

Ott vagyunk a mezőn, az alföldi rónák himes napsugárral telehintett, déli-

bábos, szellő járta mezején, mely nem törődik azzal, ha a jelenlévő madaraknak életét megfigyeljük.

Nyárfák, fehérvirágu álakások, indiai mogorófák mögül, bogárhátú eszöz ház fala fehérlik, s a távolból szemünkbe villan a fűzfás part mentében folyó Körösnek tükré.

„Mezőben állok én,
Szivemben égi bék...”

Egy kis madarat pillantunk meg, mely alig tízennyolc-husz centiméter hosszú. Vegyük jobban szemügyre. Szárnyai hegyesek, középhosszúak, a középső röpü a leghosszabb, a fark kissé kimetszett, a madár felső testén a tollazat hantszínű (igazi mimikrizmus!), a tollak gerinczén fekete sávolyokkal; feje, torka, begyének felső része rozsdabarna, a tollacsák gerincz részén széles, sötétzsinű foltal; szárnyain két világosabbzsinű keresztzallagoeska; a két külső farktoll fehér, s a két belső szegélyvel, a középsők kivülről nézve fehéres szürkék, belülről barna vörösek. A lábacsák gyöngédek s a hátraálló ujjak karma kétszer olyan hosszú, mint az ujj, s a madárka lépve halad a földön, tollazata nem eléggé testhez álló s azért valánival nagyobbnak tetszik, mint a milyen valóságban. Ez a mezei pacirta (alanda arvensis), mely szántóföldjeinken, az Alföld virágos mezőin kora tavasszal fészket rak, csak az Alföldet, a rónaságot kedveli, lombos erdőkben, hegyek között nem található. Tápláléka nyarat-szaka kis bogarakból, lepkekéből, sáskákból, fókókból s ezek lárváiból áll, ősszel és tél elején ráfanyalodik a gabnaszemekre, különböző nyitvanösző növények magvaira is, tavasszal szintén bogárféléket fogdos, s megcsipkedti az ifju gabna-pa-

lántát is. Minthogy a magvakat héjuktól előbb nem fosztja meg, apró kövecskéket, homokot nyel, hogy a táplálék aprózását elősegítse. Gyakran fürdik a porban, italát a leveleken található harmatcseppek szolgálatják.

Most hirtelen felröppen és nagy csavar menetetket írva le, száll fel folyton énekelve a magasba és ott mintegy tízperczig lebeg s aztán lassúadon, szűnös szüntelen énekelve, dallalalálva, ereszködik alá és végre összevont szárnyal nyil gyorsan esik le, miután a kevésse előbb befejezte danáját. A dal nem sok, de annál tisztább, erősebb és hangzatosabb zörgékből áll, egyik szakaszt a másik követi, csupa trillák, majd szivet kapó, lágy verések, nem a bájdalu fülemülének párjaért epedő, barátkozó, édes-bús danája, sem a posztának kedves, a „csörge patakoktól ellesett, dallamos csicseregése, hanem a délibábos mezőnek, az öltözködő virágoknak dicsőítő himnusza a kikeletadó, embert, állatot, növénynt oly végtelenül szerető, jóságos-jó lsten legnagyobb tiszteletere.

A mezei pacirta fészke nem valami művészi, a földön van s a környezettel annyira felelkező, hogy bajos ráakadni. A nőstény kétszer, olykor háromszor is költ, rendszeren öt tojást rak, melyeknek színe piszkosfehér, szürke, barnás pettyezett. A tojások csak bogár-táplálékot kapnak.

A mezei pacirta költöző madár és hozzánk február közepén jő vissza s ha az időjárás kedvező, decemberig is nálunk marad és aztán kél a „nagy útra”, melynek végső célja Európa déli része s olykor Éjszak-Afrika. Tavasszal, midőn a párzásai idény van, a himpacirta bármelyik más himmel, mely a fészket körül portyázik, pörbe száll; a viaskodás

retentő lármával, a levegőben kezdődik s aztán a földön folytatódik, olykor egy harmadik him is beleértja magát, sőt a tojó is részt vesz a harczi zsvájban. A győztest a nő-madár szerelmével jutalmazza meg, a vert fél pedig — illa berek, nádok, erek — elszel.

A pacirtának tömördek ellensége van a macskától a ciczkányig, a tuzoktól a véreségig, de legnagyobb üldözője az érzéki okos lény, az ember. Tavasz elején és ősz végén, midőn a mezei pacirták költözködnék, a gonosz emberek seregestől összefogdosák, s az inyencek asztalára kerülnek, mint „apró madarak hagymával és rizszel.”

A búbos pacirta (alanda eristata) hasonlít az előbbihez, de valamicskével nagyobb s könnyen megismerszik hegyes toll-búbjáról. Homokos talajon, hol gabna földek vannak, örömet tenyész és valamerre ország-utat készítenek, pacirtánk rögtön ott terem. Nyilván eme pacirta lebegett Arany János szermei előtt, midőn egyik balladájában így ír: „Megy az uton kis pacirta.” Állandó madár, télviz idején is nálunk marad s betekinta majorokba, községekbe. Hangja, bár az előbbihez alig hasonlítható, kellemes, fuvolaszerű „ojid, ojid”, melyre dallamos „kvi” „kvi” következik. — Kalléckában nem igen tartják.

S most vegyünk búcsut az Alföld ilatos mezejétől, a buza tábláktól, málföldektől, a mezei virágoktól s a kövieszett ország-utaktól — Sivár hegyek között gyaloglunk. A szakadék két oldalát fenyvesek borítják, mellettünk kopár szirtfalak, melyek oszlopsorként ékelődnek a tülelvü fenyvek hallgatag mélyébe.

Egy faágon igénytelen madárka ül s dalától hangos lesz a fennsík, a rozmaring fenyű lombok ünnepelesen hallgatják.

MEGYEI KÖZÜGYEK.

Alispáni jelentés

Március hóról.

Méltóságos Főispán Ur!

Tekintetes Ürvehatalóság bizottság!

A közállapotokról szóló rendszerinti jelentésemet a folyó év március haváról az 1876. évi VI. t.-cz. 15. §-a értelmében tisztelettel következőkben terjesztem elő:

I. Közegészségügy.

A közegészségügy állapota a múlt hóban némileg kedvezőbb volt, mint a folyó év február havában, a mennyiben eltekintve a M.-Berény, Szarvas, Ósöd és Szt.-András községekben még mindig járványosan uralkodó ronesoló-toroklob betegségtől, ugyanezen kór Orsházán, Tót-Komlósán és Sz.-Szt.-Tornyán, valamint a Füzes-Gyarmaton fellépett kanyaró járványos jellegét elvesztette s a megbetegülések számának apadásából következtetve remélhető, hogy a betegségek a f. hó folyamán teljesen meg is szűnnek.

A többi községek közül Gyula, K.-Tarcsa, B.-Csaba, K.-Ladány és Vésztő nem maradtak mentesek a járványos betegségtől, a mennyiben Gyulán, Csabán és K.-Tarcसान a ronesoló toroklob, Kőrös-Ladányban a kanyaró és szemeses köthártyalob egyes esetekben szintén jelentkezett. Vésztő községben a múlt év őszén fellépett szemeses köthártyalob még megszüntnek nem mondható.

Ellenben örömmel jelenthetem, hogy gyulai és gyomai járásban fekvő községek a múlt hó folyamán is megkímélve voltak járványos betegségek, továbbá hogy a Vésztő községben a már hónapok óta uralkodó torok és gégele járvány teljesen megszűnt.

A ragályos betegségek fellépte és állapota hozzám rendszeresen bejelentetett, s az előirt óvintézkedések minden alkalommal megtétettek.

A köztisztaság fentartására a múlt hóban is kielégítő gond fordított, ugyanis a nagyobb községek utcái hetenként separtettek, a kóutak tisztán tartottak, a közhelyek fertőtlenítettek és a községek belterületén lévő trágya dombok kihordatása iránt az intézkedés megtétett, mely rendelkezés végrehajtása folyamatban is van.

Ezeket kívül a mészárszékek, a korsmai italok és piaci tápszerek vizsgálata is eszközöltetett.

Az állategészségügy állapota igen kedvezőnek mondható, a mennyiben Gyula-Várban, a gyulai, gyomai, csabai, szarvasi és békési járásokban ragályos állati betegségek egyáltalán fel nem merült, Tót-Komlós, Orsháza, K.-Ladány és Vésztő községekben azonban a lovak köztakonykórának néhány esete fordult elő.

Minthogy a takonykór a legkiterjedtebb fertőző állati betegségek egyike, melynek elterjedése gazdaságunkunkat a legérezkenyebben sújthatja: ezen eshetőség megakadályozása céljából, a kerületi állami állatorvos meghallgatása után elrendeltem, hogy K.-La-

A szárnyas dalnok igen hasonló a mezei pacsirtához, de fején kerek búv van s farka is rövidebb. Alljunk meg, tegyük le a vándarbotot, figyeljünk a kis troubadour lélekemelő nótájára. Oh én oda nem adnám ezt a fakó dalnokot a leggyönyörűbb araras-papagályért! Nem én. S azt a szép asszonyt szeretném látni, ki az elhagyott vidéken, hol ezen kívül madár nem jár, figyel e madárka kedves dalára s nem lesz azonnal belé szerelmes. Ah, annak keblében kódarab volna s nem érző szív! A kis madár dala behelzög, trillái remek változatokban gyönyöröznék kicsiny torkából, egyik vers után a másik ömleng s a madárka fáradhatlanul énekel, majd pacsirták módjára felszáll a levegőbe, messzire hagyja a föld-tékét s ott lebeg sokáig, igen sokáig, a rózsaszínű felhők alatt és szüntelen-szakadatlan zengedezi szonátáit. Ah, az igaz keresztény példaképe vagy te, kis madárka, mert jobban szeretted a magányosságot a világ élvígóró pompáinál, több előttem az ég derűje, mint a föld pora!...

A madárka, melynek dala bennünket az elhagyott vidéken gyönyörködtetett, az erdei pacsirta (alauda arborea.) Hozzánk néha előbb is érkezik, mint rokona a mezei pacsirta s leginkább sivar, hegyi vidékeken, fennsíkokon, olykor fenyéren tartózkodik. Tápláléka rovarokból és kicsike magvakból áll. Mohból, fűszálakból, pázsitfűvek száraz sejméből készített fészket föld-mélyedésbe rakja, fiatal luczfenyű, boróka vagy avarfü alá. Az anya madár négy-öt fehér, barnavörös, szürkén pontozott tojásokat tojik s néha háromszor is költ. A fiókák, mint a pacsirta fiéknél általában, korán hagyják el a fészket. Petényi állítja, hogy a budai hegyek között is fészkeltek volna erdei pacsirták.

dány, Vésztő és Tót-Komlós községekben a lóállomány általános vizsgálata megejtessék, mely vizsgálat feladata leendő kideríteni, ha valjon a jelzett kór nagyobb terjedelmet nem öltött-e?

Egyébiránt az általam elrendelt lóvizsgálat csupán megelőző intézkedésnek tekinthető, mert az említett községekben a takonykórnak csak egy-két esete merült fel.

Az óvintézkedések minden egyes megbetegülési esetenél foganatosítottak.

II. Közbiztonság.

A személybiztonság az elmúlt hóban csupán néhány esetben lett megtámadva, nevezetesen M.-Berény és Szarvas községekben, hol utcai verekedések történtek, minek következtében a tettesek köztrend elleni kihágás miatt megbüntettetek, továbbá Gyomán, hol verekedés közben hárman testi sértést szenvedtek. Ezen ügy a csabai kir. járásbíróhoz áttétetett.

Ellenben a vagyonbiztonság számos esetben támadtatott meg. Nevezetesen Orsházán március 21-én Ujj János tanayai lakostól, részeg állapotát felhasználva, ismeretlen tettesek 85 frt készpénzt elloptak.

Sámszonban gr. Wenckheim Frigyes uradalmi eseléditől múlt hó 31-én 6 drb sértést loptak el.

Csabán Bíró Bálint gyomai illetőségű esavargó Dobróczki Pál és kamarájába behatolt, s onnan egy pár eszimat elloptak. A tettes elfogtatván a kir. járásbírósnak átadottak.

A B.-Csabához tartozó gerendási pusztán március 29-én Szabó Mihálytól egy ismeretlen esavargó egy bundát és egy szűrt elloptak. Gyulaváriban Erdődi Ferenczétől betörés után 8 frt 82 kr. loptak el.

Kétegyháza Kohn Márton zárt kamarájából egy 14 frt értékű bunda loptatott el, a tettes Szendrei János gyomai illetőségű egyén személyében kinyomoztatván, az a kir. bíróságnak átadottak.

Ugyancsak Kétegyháza Kerekes Mojsza és Grosz János kétegyházi lakosok, a vasuti állomásnál levő egyik vasuti kocsiból búzát loptak, mely eset a kir. bíróságnak feljelentett.

Gyomán Harmati János gyomai tanayai lakos egy ismeretlen egyének szalmát adván, míg a gazda a szomszédban járt, vendége 29 frt értékű ruhanezü becsomagolásával bucsútlán eltávozott.

Endrődön Szvocek György kárára kocsorhegyi lakásáról múlt hó 20-án a kamara ajtó feltörése után 14 frt értékű élelmi cikket, 26-án pedig Oláh Jánosné gyomai lakostól a szoba ajtajának betörése után 36 forint értékű ágyneműt loptak el.

Ez utóbbi eset tettesei Seres Sándor és Csáth Károly mezővárosi illetőségű rovoit múltú egyének személyében felfedeztetvén, megbüntetés végett az illetékes bírósághoz átkisértettek. Az előbbi két eset tetteseinek kinyomozása iránt az eljárás megindítottak.

A m. kir. esendőség Schneberger Franciska nyitrármegyebeli illetőségű

A bacsiútki kütőnben alkalmasok a kaliczkaik életre, nagyon virgeneznek és énekelnek, más madarak énekeit nagyon könnyen elsajátítják. Azonban ugynevezett pacsirta-kaliczkában tartandók, mert szeretnek nagy gyorsan felrepülni s ilyenkor kárt tennének magokban.

Ha vázlatunk, mint vázlat, teljes akar lenni, akkor még egy pacsirtáról kell megemlékeznünk s ez az alauda calarorella (seu brachydactyla). Ez Frivaldszky szerint nálunk is előfordul, de a legnagyobb ritkaságok egyike.

Továbbá még egy pacsirta-féleséggel vagyunk adósak, melyet magyarul havasi pacsirtának (otocoris alpestris) nevezhetünk, mely a pacsirtafélék genuuszához (de nem a családjáéhoz) tartozik. A madárka tizenkét centiméter hosszú, szárnyai sok fesztése harminezket centiméternyi. Homloka, szemének környéke, álla és torka halványárga, kaptárja, fültöve s a begynek megfelelő táj feketéllő, különben felelő ezek is földszíniék, alul fehéresék, oldalvást sillerzsinűek. Manapság Ejszak-Skardináviában is honos, de voltaképeni hazája Loppénia s nevét — mondja Bréhm — „nem a svájci, hanem az éjszaki alpoktól vette.” A madárka feltűnően hasonló a mezei pacsirtához, de mint dalnok, ugyancsak mógötte áll testvéreinek, lévén az ő hangszólása rövid, igénytelen, de azért nem kellemetlen. Nálunk gyakorinak nem mondható, novemberben érkezik hozzánk s február végén távozik tőlünk.

Es most befejezem vázlatomat. Nem lehet más utolsó szavam, kedves olvasó! mint az — mit már sokan hangoztattak — hogy saját érdekünk kívánja meg, miszerint olyan madarakról, minők tetsem azt a pacsirták s a többi éneklők, ne sajnáljuk védelmünket s vegyük oltalmunkba.

műlovarnót Katalovszki Antal morvaországi illetőségű vándorzenészt és ezeknek igazolvány nélküli kocsisát Ludvig Antalt letartóztatta, mert bebizonyult, hogy nevezettek Kohn Ignác szeghalmi lakos kárára nem régebben egy gyepelő-szárat és kantárfejet 17 frt értékben elloptak.

K.-Ladány községben Emődi József kárára betörés után 12 frt 60 kr. értékű ruhanezü loptatott el. A nyomozás folyamán a tettes Dugonics Henrik k.-ladányi lakos személyében kiderítettén, az a esendőség által letartóztatott.

M.-Berényben Gottfried Sámuel kárára betörés után 50 frt készpénz ismeretlen tettesek által elloptatott.

Ezen kívül a vagyonbiztonság még több jelentéktelenebb lopás által zavartatott meg.

A munkások viselkedése aggodalomra okot nem adó.

Véletlen baleset két ízben fordult elő. Ugyanis Békésen Roscher Jánosnál szolgálatban lévő gépösszetörte, úgy egy gazdasági daráló gépösszetörte, úgy egy sérült egyéni a vármegye közkházába kellett szállítani.

B.-Csabán Csankó Mihály 15 éves fiú Gyebrovszki János 6 éves fiút játék közben véletlenül agyonlőtte.

Ongyilkos lett a múlt hóban Varga Fillipinyi Mihály szabó segéd, ki gyógyíthatlan betegsége miatt Flaubert fegyverrel agyonlőtte magát.

Bene László gyomai lakos napszamos, ki felakasztással vetett végett életének.

Gyomán ezenkívül egy öngyilkossági kísérlet is követett el; ugyanis Cs. Nagy Gábor gyomai lakos a múlt hó 19-én forgó pisztolylyal a mellébe lövte, de azért életben maradt, s jelenleg szülei lakásán ápolatják s van remény életben maradásához.

A tüzesetek közül felemlitem a múlt hó 16-án éjjel Gyulán felmerült tüzeset, midőn Lindenberger István pacsirta-utcai nádfedelű háza a lángok martalékává lett, ezen kívül még K.-Tarcसान, Sámszonban és Szeghalmon voltak jelentéktelenebb tüzesetek.

A kóményseprek rendszeren eszközöltetnek és hatóságilag ellenőriztetnek.

Ez im alatt még jelentem, hogy a Szarvason a múlt hó 31-dikén megejtett országgyűlési képviselő választás rendezésére nélkül folyt le, továbbá a Szeghalmon megejtett fősorozás alkalmával egy részeg hadkötele a közbiztonsági személyzetet megtámadta, s ez alkalommal egy esendőr által megszáratott. A seb az orvos által könnyű testi sértéssel minősítettet.

III. Utak. Hidak. Védőtöltek.

A törvényhatósági utak járható állapotban vannak, s az utkapark munkálkodása s felfogadott munka erő által rövid idő alatt teljesen helyre állítottak. A hidakon és átvezetéseken — miután annak szüksége fenn sem forgott, — javítások nem eszközöltettek. A védőtöltek teljesen jó karban vannak.

A községi közlekedési utak kijavítását szintén szükségesnek ismervén fel, f. évi 210. eln. sz. alatt a járási főszolgabírákhoz és Gyula város polgármesteréhez közrendeletet intéztem, meghagyván, hogy a közlekedési utak jókarba hozatala céljából szükséges intézkedéseket megtegyék, s utasítván őket, hogy a járások és Gyulaváros részére már régebben átadott sorabolónak újabb használatba vétele iránt intézkedjenek.

IV. Vegyesek.

A vármegyei pénztárakat a múlt hó folyamán is megvizsgáltam és rendben levőknek találtam. Kozadók és egyéb köztartozások nem kielégítő eredménnyel folynak be, a mi annak tulajdonítható, hogy a lakosság pénzkészletét már felhasználta, s még nem kereshetett.

A philloxera terjedése ez idő szerint még nem észlelhető.

A fősorozás a múlt hó folyamán Gyula városban, továbbá a gyulai, a b.-csabai és a szeghalmi járásokban megéjtetett. Az eredmény teljesen kielégítő.

A községek köz. szervezetében személyi változások is történtek, nevezetesen Békésen, hol Salamon András bíró lemondása folytán bíróvá B. Szabó Sándor eddigi törvénybíró, törvénybíróvá Nagy Sándor esküdté, esküdté pedig Darobos Sándor választattak meg.

Gyula, 1892. ápril 9-én.

Alispán helyett:
dr. Fábry Sándor,
várm. főjegyző.

A gyermekjátékok bevitelére az iskolába és gyakorlásuk a tanító közreműködésév I.

Irta: Vaday József.

IV.

Igen! Remélnünk kell, mert ama hangok, melyek — hála a korszellem munkájának — immár a társadalomból kezdenek hangozni: sejteni engednek merő-

szőbb reformokat is, mint a minőkert eddig küzdöttünk. A nevelésügy nem a tanítók ügye, hanem a társadalomé és a társadalom annyit várhat a nevelésügytől csakis, mint a mennyi áldozatot hoz érte.

A játékidő kérdését azonban egyrészt mi, másrészt a tantervreformja fogja megoldani.

Szerintem ugyanis a tantervnek jogában áll meghatározni azt, hogy a tanító naponta például 4 vagy 5 órát tanítással foglalkozzék — (bár tapasztalatom szerint okszerűen felhasználva 3-4 órai idő naponta teljesen elegendő) — azt azonban, hogy az óramennyiséget mint ossza fel magának: a tanítóra bízám.

Es miért kötnők a tanulást épenséggel bizonyos módon beosztott órákhoz és percekhez? Nem az iskolába járást értem! Itt a pontosságra nevelés szempontjából világért sem kívánok változtatást!

A fődolog azonban, hogy dolgunk lelkiismeretesen el legyen végezve és annak módja épenséggel a rendszert ne nélkülözze. A túlzás a szabadságban sem jó, bár a chablonszerűségben károsabb. Természetes fejlődésnek csak természetes rendszere lehet, egyiket épennyug nem erőltethetjük, mint a másikat!

Es a játék, mint láttuk, nemesak jutalom és foglalkozás, hanem felrisszülés a hosszadalmas szellemi munka által okozott bágyadságból.

Tehát adjunk időt a játékra, amikor csak szükség van arra. Néhány percnyi játék fel fogja növedeink fáradt kedélyét frissíteni. Ilyenformán előleg magunk is segítünk valamit a dolgon, addig is, míg a tanterv reformja több szabad időhöz juttat bennünket és növedeinket.

Aztán, ha ez utóbbi is teljességébe megy: meg lesz minden tényezőnk arra nézve, hogy a játékok, mint természetes testgyakorlatot, növedeink fizikai fejlődésének javára rendszeresen befoglalhatjuk az iskolai nevelés keretébe. Mennyi jó fog ebből háramlani az ifjuság egész lényére, azt kiszámítani nem lehet; a jövő fogja megmutatni csak. A modern tudomány vívmányai, gépek, találmányok minden lépten-nyomon, annyira igénybe fogják venni a jövő nemzedék testi lelki képességeit, hogy elernyedt idegekkel, bágyadt szervezettel képtelenség lesz existálni a társadalom nagy versenytárságnak.

Az volna még hátra csupán, hogy a játékok meghonosítási módját fejtenők ki, mire nézve azonban legfőlegbb elveket proponálhatunk, kinek-kinek egyéni fel fogásától és modorától függően az, hogy bizonyos dolgok mennyiben tud növedeik körében népszerűséget szerezni.

Nézetem szerint a magánjátékokat legzélszerűbb lesz titokban egy pár növedekkel közölni: így azok elterjedése a legjobban biztosítható. Egyik gyermek megtanítja a másikat és ügyessége ezáltal is fejlődik, míg ha egyszerre az egész iskola előtt adnók elő, minthogy mindenk nyilván tudja: érdekelt vesztendő.

Egészen más eljárás volna követendő a társasjátékoknál. Itt az ügyesebb fiukat kiválogatva magunk, nyilvános játékokban tanítjuk meg nekik. Ezen először megtanított fiuk mindenike egy külön játszótársaság vezére lesz; ők tanítják a többi s a mi feladatunk csak az marad, hogy a játékesportoknál a játék elfajlását, vagy elferdítését ellenőrizzük.

Melyek volnának azon játékok, amelyek az iskolaudvarra leginkább oda illenek, részletesen tárgyalnom fölösleges, de meg időelötti is volna. A labdázást egyelőre is nyári játéknak egy pár alakban habozás nélkül elfogadhatjuk. Amint megjelenik dr. Kiss Aron könyve: már mindjárt szemelhetünk belőle néhány alkalmasat, aztán ha a válogatott és átdolgozott gyűjteményt tartalmazó vezérkönyv is kezünkben lesz és felsorolt fő-kellékekkel, szintén hozzáfoghatunk a dologhoz.

Itt bevégezhetném e munkát, azonban mintegy példa gyanánt arra, hogy mily sokoldalú kép-zőerő nyilatkozik a játékokban s mint ismerjük meg ebben növedeink jellemét és különböző képességeit: álljon itt egy jelenet a teli játékok egyik legélvezetesebbikéből, a hólabdázásból. (Saját tapasztalat után.)

UJDONSÁGOK.

— Nagyheti szertartások és husvéti ünnepek isteni tisztelete a csabai evang. és róm. kath. templomokban a következő sorrendben fog megtartani. Az evang. templomban: esütörtökön délelőtt a hívek az ur asztalához járulnak. Pénteken délelőtt az ev. kis templomban nt. K. Ören Pál magyar, a nagy templomban nt. Sz. Berényi Zs. Lajos tót szentbeszédet tart. Husvét vasárnapján délelőtt 10 órakor a kis templomban nt. Sz. Berényi Zs. Lajos magyar, a nagy templomban nt. K. Ören Pál tót szentbeszédet mondanak. — A csabai róm. kath. templomban: Nagypénteken dél-

előtt 10 órákor sz. mise és beszéd, tartja Pék Antal kanonok-plebános, azután Jeremiás próféta siralmainak éneklése. Szombaton reggel 8 órákor mise, tűz és keresztvíz szentelés. Esti 6 órákor ünnepélyes feltámadás. Husvét vasárnap: 10 órákor ünnepélyes nagy mise, fényes segédlettel olvassa Pék Antal kanonok-plebános, utána szentbeszéd, melyet Krisztk János s. lelkész tart. Husvét hétfőn: mint vasárnap.

A nagyvárad kir. tábla elnök. Biztos forrásból jelentik, hogy a nagyvárad kir. itélőtábla elnökévé Heps Miklós, a kolozsvári kir. tábla tanácselnöke fog kineveztetni. Heps Miklós biharmegyei ember és a jogot Nagyváradon végezte.

A csabai népbank bűnére. A gyulai kir. törvényszék bünyefnyitő tanácsa szombaton délelőtt tárgyalta a kir. ügyészségnek nagy gonddal és tanulmányal készült vádindítványát a csabai népbank bukása ügyében. A tanács csupán a volt vezérigazgatót Bartók Lászlót helyezi vád alá, míg az igazgatóság és felügyelő-bizottság többi tagjaival szemben továbbra a bünyefnyitő eljárást megszünteti.

Műkedvelők hangversenye. A legújabbat, a mit a jövő kedden Csabán a színházban tartandó jótékony célú hangversenyről jelenthetünk, az, hogy: az összes helyek előjegyezve vannak. Tehát zsúfolt ház lesz, mit műkedvelőink meg is érdemelnek, mert fáradszónal tanulnak és most is folynak naponta a próbák. A vegyeskar és operette összevágóan megy, a szóló részek szintén. — A rendezőség kéri mindazokat, kik helyekre előjegyeztek, hogy jegyeiket szombaton délig Genesi Józseftől annál is inkább váltsák ki, mert azontul mások igényei is kielégítetni fognak.

Az árvamegyei inség. Az árvamegyei inség bizottságához Kubinyi Miklós bizottsági elnök által bevezetett kimutatás szerint a bizottság pénztári bevétele eddig készpénzben 121,345 frt 80 kr., a kiadások 38,716 frt 10 kr., a maradvány 82,629 frt 70 kr. Terményekben befolyt összesen 394,674 kg.

Békésmegye iskolálatogatói. A választás- és közoktatásügyi miniszter: Gyula községi részére dr. Kovács István vármegyei főorvost; Csaba községi részére dr. Fábry Károly ügyvédet; Békés községi részére dr. Henszelmann Elek községi orvost; Új-Kigyós községi részére dr. Duzs István községi orvost; Gyula-Vári községi részére dr. Székér Gyula uradalmi tisztartót; Kétegyháza községi részére dr. Zoltán Armin községi orvost; Doboz községi részére dr. Gerzselyi Arthur községi orvost; Gyoma községi részére dr. Veres József községi orvost; Endrőd községi részére Zlinszky István gazdasági egyesületi titkárt; Orosháza és pusztai-Pöldvár községekre Székács István uradalmi igazgatót; Szeghalom községi részére Kiss Ferencet; Vésztő községi részére Csáky János községi orvost; Körös-Ladány községi részére Herkélyi János uradalmi kasznárt; Füzes-Gyarmat községi részére dr. Domonkos Kálmán községi orvost; Tót-Domolós községi részére Tatay János gyógyszerészt; Szent-András községi részére Hutiray László birtokost; Ócsúd községi részére dr. Báky Endre községi orvost; Nagy-Szénás községi részére dr. Szabó István községi orvost; Kondoros községi részére Jánosy Géza gyógyszerészt; Csorvás községi részére dr. Gremsperger Ferenc községi orvost; Bánfalva, Pusztai-Szent-Tornya és Szabad-Szent-Tornya községekre dr. Apró Endre gyógyszerészt — az ideiglenes miniszteri iskola-látogatói teendőket bízta meg.

Ki lehet választó? A törvény értelmében választó csak az lehet, ki előző évi adóját a folyó év április 15-ikéig befizette. Figyelmeztetjük tehát polgártársainkat, hogy mult évi állami adójukat e hó 15-ik napjáig multhatatlanul befizessék, ha választói jogosultsággal akarnak bírni, mert különben ki fognak hagyni a választók névjegyzékéből.

Halálozás. Hoffler Károly, a mezőberényi takarékpénztár titkára folyó hó 11-én, délelőtt 11 órákor hosszú szenvedés után áldásos életének 51-ik, boldog házasságának 25-dik évében jobblétre szenderült. — Temetése szerdán délelőtt volt, a közönség nagy részével mellette. Béke hamvaira, áldás emlékére!

Kutba fut. Dobozmgyeren Négrádi János 3 éves Imre nevű fiával vasárnap délután látogatába ment szülőjéhez. Míg a két férfi bent a szobában beszélgetett, a kis fiu kiment az udvarra s miután a kut rozzant és alacsony kávéval van ellátva, a kis fiu azon áthajolt és beesett a kutba, s belefut. Négrádi csakhamar észrevette kis fia eltűnését s kereste azt az egész házban, így a kutyánál is, mikor abba betekintett, gyermekének csak kis lábát látta a víz felületén s azok is gyorsan eltűntek a víz alá.

A hatóság az apa ellen gondatlanság, a szomszéd ellen pedig a kutyáának rozzant és alacsony volta miatt megindította a büntető eljárást.

Sorozás. A gyomai járásban hétfőn és kedden tartott meg az idei sorozás, még pedig oly jó eredménnyel, hogy a felhívott állításkötelesekből 29% hadiszolgálatra alkalmasnak találtott. Besoroztatott 198 első korosztálybeliből 82, 149 második korosztálybeliből 28, a harmadik korosztály 127 ifjai közül 27, összesen 137.

Csöd. A gyulai kir. törvényszék Lamberger Adolf csabai ruhakereskedő ellen, ki időközben elhunyt, esődt mondott ki. Tömeggondnok dr. Kerényi Soma csabai, tömeggondnok helyettesül Szerebényi József gyulai ügyvéd nevezett ki.

Jótékony célú táncvigalom M-Berényben. Az országos vörös-kereszt-egylet m.-berényi fiók-egylete, a felvidéki inségek felségelésére Mezőberényben, 1892. április 18-án, husvét hétfőn, a „Magyar király”-hoz címzett szálloda helyiségekben sétahangversennyel és tombolával egybekötött zártkörű táncvigalmat rendez. Rendező bizottság: Berthoty Károly, Berthoty István, Beck Arthur, Berényi Frigyes, Buday József, Buday Antal, Ernszt József, Fejér Imre, Haty Károly, Haty Sándor, Feuer Sándor, Klauzintzer Miksa, Kolozsi Endre, Klein Gyula, ifj. Krámer Gusztáv, Krámer Károly, Mesko Márton, Moesuba Ernő, Pilez Márton, Pilez András, Pilez Endre, Rozenfeld Armand, Szenes Gábor, Szitroka Elek, Urszinyi László, Zsuniyecz János tagokból áll. Beléptidő személyenként 60 kr. Sétahangverseny kezdete este 8 órákor. Tánc kezdete a tombola bevégeztével. A tombola-tárgyakat a t. közönség adja, s azok Krámer Gusztávné egyleti elnök-nőnek küldendők. Felülfizetések és külön adományok hirlapilag nyugtáztatnak.

Színestez Gyulán. Deréki Antal szinigazgató, ki társulatával jelenleg még Orosházán működik, Gyulára szándékozik átmenni és a népkerti pavillonban tartana előadást. Augusztus és szeptember hónapokban a Sándor szinigazgató nyert engedélyt előadások tarthatására.

Uj fegyver. Azt hitte mindenki, hogy a Mannlichernél tökéletesebb fegyvert már nem lehet készíteni és most az olaszok készítették fegyvert, mely ha lényegében megegyezik is a Mannlicherrel, mégis tökéletesebb ennél. Az új fegyver 65 milliméter kaliberű, sulya csak 370 kilogramm és olyan erővel löki ki a golyót, hogy a még 4000 méternyi távolságban álló ellenség is harezképtelenné teszi. A töltények, úgy átszik, valami új, könnyebb anyagból készültek, erre mutat az a körülmény, hogy minden ember 200 töltényt hord magával. Es ez már nagy haladás!

Az inségeknek. Eöry Endre, tanító 2 frt 35 krt küldött be hozzánk mint a körszládayi ev. ref. közép leányiskolába járó növendékek által az árvamegyei szükölködők javára gyűjtött összeget, melyhez a következő gyermekek járultak: Tóth Róza 10 kr., Berta Erzi 10 kr., Földi Margit 10 kr., Bögre Margit 10 kr., Török Zsófi 10 kr., Nagy Margit 10 kr., Gurnai Zsuzsa 20 kr., Berta Júlia 10 kr., Nagy Mari 10 kr., Eöry Honka 10 kr., Szathmáry Margit 4 kr., Földi Eszter 4 kr., Szathmáry Teréz 2 kr., Tóth Eszter 2 kr., Sánta Margit 2 kr., Bak Zsófi 1 kr., Török Teréz 2 kr., 2 kr., Marti Teréz 2 kr., Szívós Mari 1 kr., Sánta Margit 2 kr., Bernát Róza 3 kr., Szikszai Erzi 2 kr., Sumi Irma 2 kr., Jónás Júlia 2 kr., Pap Janka 2 kr., Szabó Margit 2 kr., Tóth Júlia 4 kr., Bögre Júlia 1 kr., Csikós Erzi 1 kr., Gál Júlia 1 kr., Török Regina 4 kr., Sánta Margit 2 kr., Nánási Mari 1 kr., Molnár Irma 2 kr., Pap Júlia 2 kr., Józsi Júlia 5 kr., Pátri Eszter 4 kr., Szathmáry Margit 5 kr., Szívós Zsófi 2 kr., Vakares Júlia 2 kr., Vakares Margit 2 kr., Sánta Júlia 2 kr., Kardos Mari 2 kr., Berta Erzi 4 kr., Bak Vakares Erzi 6 kr., Margit 2 kr., Tóth Júlia 1 kr., Makai Szekeres Júlia 3 kr., Bak Erzsébet 3 kr., Makai Eszter 2 kr., Vad Rozália 2 kr., Kovács Mari 1 kr., Mészár Zsuzsa 4 kr., Székács Agnes 1 kr., Tóth Agnes 1 kr., Baranya Júlia 1 kr., Szathmáry Agnes 2 kr., Z. Nagy Júlia 2 kr., Oláh Júlia 1 kr., Nagy G. Margit 3 kr., Rácz Mari 2 kr., P. Tóth Rozália 2 kr., Baranya Júlia 1 kr., Kozák Mari 7 kr., Botos Margit 1 kr., Varró Eszter 2 kr., Tóth Julianna 1 kr., Fűsüs Júlia 1 kr.

Hírek a szomszédokból.

Halál az ekevas alatt Kurtiesről írják: Borzasztó halállal mult ki tegnap Pontya Nikuláj 12 éves kis szolga. Szántás közben lovon ült, egy felriasztott nyultól a lovak megijedtek s a kis fiu az eke alá került, melynek vasa felhasítottá nyomrát. A szerencsétlen gyermek szörnnyethalt.

Méregkeverő szakácsné A borosbesi esendőrségnek valamennyi tagját meg akarta mérgezni egy Dankó Rózsa nevű szakácsné, a ki a esendőröknek főzött, de a kinek felmondta. Az asszony bosszúból nagymennyiségű mérget kevert a esendőrök ételébe, de ezek az étel ízén észrevették a mérget s orvost hívtak, azután pedig az asszonyt elesükták.

A nagyvárad új sörgyár részvénytársaság már májusban megalakul. A vállalatot 200-250,000 frtnyi részvénytökére fektetik, melyet májusban becsatanak aláírásra. A gyár a nagy gmundeni sörfőzde mintájára épül is építését még

juniusban megkezdik, úgy, hogy az év végén már nagyvárad sör kerül a piacra a gyárból, mely 30,000 hektoliter évi termelésre lesz berendezve.

Hazai és külföldi hírek.

Allatbetegség emberen. Borzasztó betegségben mult ki Debreceben egy Tanczos István nevű napszamos, valami lótoló lépfénét kapott. Rettenetes tályog támadt a nyakán és egy félnap alatt egész testére kiterjeszkedett. Irtóztató kinok közt mult ki, melyek teljesen kiforgatták emberi formájából. A kórházban még annak a szobának a padlóját is elégették, a melyben a szerencsétlen feküdt, mert a lépfene annyira ragadós, hogy ha például egy ló lépfenében elhull s a bőrt kicserizik eszímának, még e eszima is képes a borzasztó bajt tovább terjesztetni.

Vakmerő rablómerénylet a Vaskapunál. Szombaton délután a Greben és Milanovacz közötti úton a szerb parton a vaskapuszabályozási vállalat pénztárosa Urhegyi Ernő, Simon raktáros s Lindner szolga, ki egy nagy táskában 17,000 frtot vitt, mely a munkások közt volt kifizendő, utközben három állig felfegyverkezett rabló által megtámadtattak. A fegyvernélküli raktárost és a szolgát fején és vállán jelentékenyen megsebeztek. Urhegyi pénztárosa azonban még ráert megfordulni és birokra vette a dolgot a megtámadókkal szemben; a dulakodás közben sikerült neki zsebéből kihuzni a revolvert és először az őt megtámadott rablót és a másik rablót, ki a raktárost a földre nyomta volt, lelőtte. A harmadik rabló, ki úgy látszik a vezér volt, s uriasan volt öltözködve, el tudott menekülni az erdőbe. A pénztárosnak sikerült társait, valamint a magukkal vitt pénzüsszeget megmenteni.

Pánik egy templomban. A delfi katolikus templomban a mise alatt vak tüzházam támadt. A tömeg eszeveszetten rohant kifelé, tizenkilenc ember sérült meg.

CSARNOK.

Az eskü.

A szerb népdalból. Irta: Veselinovic (Folytatás.)
— Mirka! Életem virága! Csókold meg a szent képet, szólt Jova.
— És Mirka megcsókolta.
— A kényeret mártsd a sóba és fagyaszd el.
— Azt is megeselekedte.
— Jöjj most ide, boldogságom, min-denem! . . . Jöjj, megakarok csókolni!
— Jova nehányszor megcsókolta Mirkát.
— Igy ni! Most csókolj meg te is engem. Előbb szememet!
— Mirka egyre könyezett és egyre csókolta fejét.

A beteg arcán az öröm és boldogság érzete volt látható.
— Attól féltem — szólt Jova — hogy még egyszer férjhez megysz és e gondolatnál ájulás környezett. . . . Most nagyon boldog vagyok. . . . Boacsás meg. . . és . . . én is. . . mindent. . . megbocsájtok. . . neked! . . .
— Jova lezárta szemeit, rövid ideig esendes volt, aztán mélyen felsőhajtott. Mirka felugrott, meggyújtotta a viaszgyertyát s Jova kezébe adta. Az ismét feltekintett, Mirkára nézett, felnyitotta száját, de mit sem szólt és — utolsót mosolygott.

III.

Jova szép örökséget hagyott Mirkára. Pénzt is, földet is — jövedelméből megélhetett. Nagybátyai hívták őt házukba vissza, de Mirka nem ment, hanem egyedül maradt.
— Fialat és szép özvegy! Választhatott volna magának férjért a hol és a kit akart volna. De életelt sem adott magáról. Csak vasárnaponként öltözködött ki esinosan. Fejét fekete selymekendővel kötötte be, sapadt areza és szürkés szemei még kedvesebben ragyogtak, kezében pedig kis esokor rezedát tartott. Alig hogy megkondult a harang, templomba sietett. Szép termete, aztán hozzá kaczkias jársa — úgy ment mint egy páva, Csakhogy Mirka már nem vig, nem hamiskás, mint a milyen egykoron volt. Nem is hihetem, hogy ez lenne az egykori pajkos leány.

Gyokij Sréta még mindig bolondulásig szerette Mirkát. Mert Mirka máshoz ment, ő nem nősült meg. Most, hogy özvegy lett, utána kaszintgatót, mint a maeska a sült hal után.
— Az enyém kell hogy legyen, ha mindjárt orommal is kellene a földet turnom!
— Hisz most özvegyasszony, szóltam Sretához.
— Előre tudtam, hogy azzá lesz.
— Ugy?
— Természetesen! Ha azt nem tud-

tam volna, úgy agyonüttnöm kellett volna azt a „fajankót.”

Vállat vontam. Istenem, mégis sokféle ember van a világon! . . .
— Most egészen másnak látom Mirkát. Csak azt tudnám, hogy közelíthetném meg.

— Várnod kell még egy kis ideig. Most még a megboldogultat gyászolja.
— En is azt hiszem: várnom kell.
De Mirka legkevesébe sem változott. Mindig ugyanaz maradt. Délben — éjfélkor — mindenkoron. Nem megy senkihez, nagyon ritkán rokonaihoz. Kerüli a társaságot, magának él.

Házánál minden oly tiszta, mint a méhkas belseje. Mindig foglalatkosodik: varr, fon, köt, alig pihen. Nagybátyjai megmunkálják földjét és Mirka csak a termést veszi számon. Néha, ha nagyobb dolog van a földön, segít a kapálásnál, az aratásnál.

Keveset is beszél. A kérdésre rendszeren mosolyog, röviden felel, vagy adós marad a felelettel.

Aztán még mondja valaki, hogy az ember nem változik!

Az asszonyok, azok természetesen nem tudták eléggé ámulni és csudálni Mirkát.

Az asszonyok kisütötték, hogy Mirka fogadalmat tett és ahhoz a többi.

— Teljesen érthetetlen, hogy változhatik meg valaki ennyire.

— Ki is hitte volna ezt erről a pajkos leányról!

— Es anyja — isten nyugtassa azt a becsületes asszonyt, miatta halt meg.

— Tudjátok mit, asszonyok? Lehetetlen, hogy e mögött ne rejlene valami.

— Hiszen magad is látod és figyeled.

— Igen, csak hogy az olyasmit nem követik el nappal; akár mit is mondtok. Nem hiszem, hogy ne rejlene mögöttes valami.

— Végre is, semmi sem lehetetlen!

Oh, ezek az asszonyok. Esténként, egytől-egyig, Mirka ablakaihoz lopózkodtak, hogy meggyőződjenek a dolog mibenlétéről.

Es mikor az ablakon betekintettek látták, hogy Mirka a szentkép előtt térdelt és imádkozott.

IV.

Es így mult el egy esztendő. Ésre lehet Mirkán venni. Areza sapadt, kifejezése melancholikus, homlokán ráncok. Elszállt a régi jó kedv és fiatalág! Végre is csak a mindenható vagyunk. Isten az embert azért teremtette, hogy fáradjon és küzdjön, de hogy élvezzen is. Nem lehetünk mindig egyformák. Ez olyan lenne mint a betegség. Ha a csapadék víznek nincsen lefolyása, posvány lesz. Az emberrel is így van.

Igazán látni Mirkán. Ha csak legálább egy gyermek maradt volna, hogy azzal beszélgethetne s abban férjét látna, akkor mégcsak volna valahogy. De így.

Nos, Mirka nem akart másképp élni, mint azt odig tette.

Es így is élt. Vasárnap, ha hazatért a temetőből, megállt a kapuban és szemléte az emberekre, kik alá és fel járkáltak.

Egyszer ismét a kapuban állott és nézte, hogy iparkodnak a leányok a tánc-hoz; fiatalágának szép emlékei tüntek fel előtte.

Nagyon szépen ragyogott a tavaszi nap Mirka fölött, a fák zöld levelei közt a madarak esieseregtek. A zöld pázsit oly puha és hívólag int, hogy szeretnék mint a gyermek rajta hamperegni. Mirka az árnyékban ült és két bárányra tekint, hogyan játszottak egymással. . . . Egyszerre. . . Sréta áll előtte; ez leül hozzá, pajkoskodik vele, megsimítja arcát, átéli és szenvedélyesen csókoltatja.

Ismét ilyen nap volt. A vér Mirka fejébe tolt. Homlokán az erek lüktettek, torka kiszáradt. Szíve oly erősen vert, mintha kiugrani akarna kebeléből, szemre gyengefátyol húzódt. Mirka érezte, hogy lábai felakarják mondani a szolgálatot és az ajtó kilincsébe fogódzott.

Sréta nem távozott mellőle.

— Adj isten! Mirka.

— Isten hozott! szólt, de alig bírta mondani.

— Hogyan megy sorod?

Mirka feje zugott.

— Sokat kell fáradjod? kérdé tovább a fiatal ember.

Nem felelt.

— Oh Mirka, Mirka! Ez a mi fiatalágunk és ábrándjaink!? Gondolj csak egy keveset a multra.

— Hallgass! szólt Mirka.

— Nem tudok hallgatni és most megmondom, elvetted eszemet.

Az asszony hallgatott. Sréta megfogta kezét: Mirka összeresztent, bensőjében tűz égett.

— Mirka!

De az csak hallgatott.

— Mirka, mondj csak egy szót. Teljesen veszítsem el eszemet? Miért teszel így velem, Mirka. . . . Mindenemet, életemet feláldoznám érte.

Es még mindig hallgatott.

— Őt akartad, felesége is lettél. Nőtlen maradtam ezért. Ha te nem lehetsz az enyém, más kell. De isten más-kép akarta. Most ismét szabad vagy. Minden jóra fordulhat még, csak akar-nod kell — bármikor.

Mirka fátyolozottan reája tekintett. Mint egy hős állott előtte: fiatal, egészséges, erős. Csak kezét kellene egymás-nak nyújtani, hogy boldogok legyenek. Csókjai még arczán égtek. Kezét szíven érezte, mintha szíve után akarna nyulni, de keze oly puha, mint a bársony. Agya forrt. A ház udvara, a fák tánczoltak szemei előtt, közel van ahhoz, hogy esz-méletét veszítse.

- Jöjj holnap! suttogta Mirka.
- Biztosat fogok hallani?
- Majd megmondom.
- Ne tégy bolonddát!
- Nem teszek!

Sréta lassan eltávozott és Mirka hosszan utána tekintett, míg alakja az út kanyarulatánál el nem tűnt.

Aztán mélyen felsóhajtott, bement ingadozó léptekkel a házba. Hideg bor-zongás futotta át egész testét.

(Vége következik.)

Szerkesztői üzenet.

Hóvirágnak. Elismerjük, hogy követelők vol-tunk, azért bocsánatát kérjük, hanem annak meg kellett lennie; nem a kíváncsiság vezetett ben-nünket, habár „egyes” esetekben talán ez is ér-tető és megbocsántható lenne, hanem a komoly felelősség tudata. Egyébként méltóztassék meg-nyugodva lenni, hogy az incognitót tisztelben fogjuk tartani. Legyen szabad remélnünk, hogy a „hóvirág” nem csupán a tavaszon, hanem ké-sőbb is gyönyörködtetni fogja olvasóinkat.

D. L. urnak G-n. Oly rég volt szerencsénk, hogy szinte nem is mertük remélni szíves meg-emlékezését. Köszönet.

K. R. urnak. Bizony felőled is azt hittük, hogy megfeledeztél rólunk. Annál nagyobb örömet szereztél, hogy bekopogtattál. A husvétii szám-ban jön.

J. a. Igen érdekes egy tárgyánál, mint alak-jánál fogva a czikk, mit nekünk beküldeni mël-tóztatott, hanem legalább a címét — az élők-re való vonatkozások miatt — meg kell szíves en-gedelmével változtatnunk. A levél kivonatok oly

megkapóak, hogy igazán egy regényre elegendő lélektani anyagot adnak. De így is okvetlen kö-zöljük.

Dr. K. B. urnak B-t. Nagyon sajnáljuk, hanem a kért lapszámot sem mink, sem a kiadóhivatal nem rendelkezünk példányokkal; hanem utána nézünk, nem tudnánk-e valakitől szereznit s az esetben küldünk.

KÖZGAZDASÁG.

— **Baromfi tenyésztőknek.** Az állatker-t régi jó nevű tyúkászatában vérfelfrissítés czéljából elsőrendű valódi tisztafajú, te-nyésztörzsek érkeztek a külföld legkivá-lóbb tenyésztőitől. Az igazgatóság már elfogad megrendeléseket fajbaromfi tojá-sokra és kívánatra bérmentve küld ár-jegyzéket. Képes árjegyzék 50 krajcárnak készpénzben vagy levéljegyekben leendő előleges befizetése mellett szinte bér-mentve küldetik meg a megrendelőknak. Bővebb felvilágosítást készséggel nyujt az igazgatóság.

Üzleti tudósítás.

B-Csaba, áprilishó 13.

Nagy kínálat mellett, meglehetősen vé-tekedv. Árak változatlanok.

Jegyzéseink:

Piros buza	8 80—9 10
Tengeri	4 30
Cinquantin	4 80.—5 —
Arpa	5 ——5 20.

Nyiltér.

Egész selyem mintázott foulardokat 85 krajcártól 4 frt 65 krig méterjét (mintegy 4.0 különböző minta) küld öltözék vagy végszám-ra, vám és portómentesen a házhoz szállítva **Hen-neberg G.** (cs. és kir. udvari szállító gyári se-lyem-árú raktára Zürichben. Minták posta fordul-tával. Levélre 10 kros levéljegy teendő. (6)

Felelős szerkesztő:

Dr. Zsilinszky Endre

352/1892. tkv. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szeghalmi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Spitzer Ignác** végrehajtható **Turbucz Mihály** végrehajtást s. envedő elleni 165 forint tőke és járuléka iránti végrehajtási ügyében a gyulai kir. törvényszék (a szeghalmi kir. járásbíró) területén lévő Szeghalom községben fekvő a szeghalmi 517. számú telek, yzókönyvben A + 1 sor (1002—1003) hr. szám a. foglalt 584 □-öt kitévő ház, udvar és házi kertből álló ingatlanra az árverést 328 forinttal ezenen megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb meg-jelölt ingatlan az 1892. évi június 8-ik napján délelőtti 10 órákor a szeghalmi kir. járásbíró mint telekvi hatóságánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznakok az ingatlan becsárának 10 százalékát vagyis 32 frt 80 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-sa értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előlege. elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság Szeghalmon, 1892. márczius hó 19 én.

Berente,
kir. aljbíró.

68/1892. ü. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulit kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. törvény-cikk 102. §-a értelmében ezenen közhírré teszi, hogy a béké-szantai kir. törvényszék 2236. és 2249/1892. sz. végzése által **Grosz Henrich** és **Teichner Adolf** végrehaj-tatók javára **Greif Antal** és **neje Bergmann Rozália** ellen 700 frt és 200 frt tőke és törvényes járuléka erejéig el-rendelt s 1892. évi márczius hó 18-án foganatosított ki-elégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 447 frt 94 krra becsült rötös kereskedelmi áruk, szobabeli bu-torok és kocsikból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 607 1892. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagy **Vészton végr. szpen-vedett lakásán** leendő eszközésére 1892-ik évi áprilishó 21-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kiűzetik és ahhoz a venni szándékozik ezenen oly megjegyzéssel hi-vatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezenen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107 §-a értelmében, a legelőbbit igérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szer-int lesz fizetendő.

Kelt Szeghalmon, 1892. évi ápril 6-án.

Berezy László,
kir. bir. végrehajtó.

Érdem-érem 1873. Érdem-érem 1873.

PADLÓ FÉNYMAZT

festék és fény egyszeri festéssel gyorsan szárad és mosható, ajánl

CHR. WEYRAUCH és TSA
mégagyára BECSBEN.

— Kapható B.-Csabán: —
Biener B. és Laszky
nagykereskedő cégénél.

Friss

tiszai hal

kapható ma

Décsey Józsefnél.

Női divat-üzlet.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy **Fischer nővérek** divatárú üzletét átvettem s azt a legutóbbi bécsi s budapesti bevásárlásom alkalmával a legújabb divatú diszített és diszitetlen

női és gyermekkalapokkal

felszereltem s ezek a legnagyobb választékban kaphatók.

Kalapok diszítését és formálását el-vállalom.

Ruhadiszek, csipkék, szallagok, legdivato-sabb fátyolok úgy mint eddig nagy választék-ban raktáron.

Előnyomda kézimunka üzletemet ezzel ösz-szekapcsoltam. Raktáron megkezdtem kongressz, posztó munkák, ugyszintén rajzolt futók és mil-leuxok, tálcakendők darabja 15 krtól kezdve feljebb. Himzéshez szükséges mosószelvények, fil-lofosz és fillozel selymek, pamutok minden színben kaphatók.

A n. é. közönséget pontos és jutányos kiszolgáltatásról biztosítva, szíves pártfogását kérem.

Tisztelettel

Özv. Leitner Sandorné
B.-Csabán, Vasut-utca.

Bérbe adó bolthelyiség.

BÉKÉSEN, I. kerület 1. szám alatt, a római kath. templom terén egy évek óta divat és pipere üzletnek használt sarok bolthelyiség bérbe adandó.

Értekezhetni a tulajdonos **ifj. Kocsiczky Jánosnál** ugyanazon házban.

150—32

Új szijgyártó és nyerges üzlet megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, mi-szerint **B.-Csabán, Vasut-utca 829. szám a., „Nádor” szálloda mellett**

szijgyártó és nyerges üzletet

nyitottam. — Készíték e szakmába vágó **minden cikkeket** a leg-jobb izléssel; javításokat gyorsan, jutányosan és pontosan eszközök.

Midőn a nagyérdemű közönség pártfogásáért eszedezem, bátor vagyok kérelmem támogatására folhozni, hogy több éveig Budapest főváros leg-előkelőbb üzleteiben mint segéd főnökeim teljes megelegedésére működtem. Mély tisztelettel vagyok a n. érd. közönségnek

alázatos szolgálja

Lukáts János.

Máriaczell

Gyomor-cseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és állandóan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, feltűjtás, savanyú felbőffés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkiválasztás, szárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejtájánál, a menyinyben ez a gyomortól származott, gyomorüthetelésnél étellel és itallal, elűzték, májbajok és hamorrhoidák.

Említett bajoknál a **Máriaczell gyomor-cseppek** évek óta hűmőknek bizo-nyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 10 kr., nagy üveg ára 70 kr. — Magyar-rországi forrástár:

Török József gyógyszerésztára
Budapest, Kivaly utca 12 sz.

A védjegyet és ábrást tisztelesen tessék megtekinteni!! Csak oly cseppekkel tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valo-diságot bizonyítom.”

A **Máriaczell gyomor-cseppek** valódián kaphó ók.

Kapható **B.-Csabán Varságh Béla, Bonfalván Apró Endre Új-Kígyóson Bányal Imre és Apácán Bonfaly Antal** gyógyszerészeknél